בבית המשפט העליון

בש"פ 8887/17

לפני:	כבוד השופטת ע' ברון
העוררת:	פלונית
	נ ג ד
המשיבים:	1. פלוני 2. מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי נצרת (כבוד הנשיא א' אברהם) ב-ת"פ 99-285 מיום 15.10.2017

תאריך הישיבה:	כ"ד בכסלו התשע"ח (12.12.2017)
בשם העוררת:	עו"ד טלי אייזנברג
בשם המשיב 1:	עו"ד קרן ממן
בשם המשיבה 2:	עו"ד עדי שגב

חקיקה שאוזכרה:

חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה, תשס"ה-2004: סע' 1, 3(א), 3(ב), 3(ב)(1), 3(ג)(1), 3(ג)(2), 3(ג)(3), 3(ד), 4, 4(א), 4(ב)(2), 5(א)

חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, תשס"ו-2006: סע' 1, 10, 12(א), 12(ב), 13(א), 13(ב), 13(ב)(9), 14, 14(ד)(2), בפרק ב', בפרק ג'

תקנות מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה (דרכים ומועדים להגשת בקשה להטלת מגבלות ולדיון בה), תשע"ד-2014: סע' 2(ב), 6, 6(א), 9(א), 9(ב)

חוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים, תשס"א-2001

תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984

כתבי עת:

לימור עציוני, טליה קלצקי, "תופעת הפדופיליה וחוק הגנה", עלי משפט, ט (תשע"א) 239

דנה פוגץ', "ביום שאחרי" - גישות", הפרקליט, נא (תשע"א) 139

מיני-רציו:

* חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה קובע שני מסלולים להגשת בקשה לצו מגבלות: מסלול ע"פ סעיף 3(ג)(3) לחוק ומסלול ע"פ סעיף 3(ד) לחוק, כשכל מסלול מתייחס למועדים אחרים ולמצבים שונים בהם ניתן להגיש את הבקשה. הסייג בדבר הכפפת המגבלות המבוקשות

nevo.co.il

למגבלות שנקבעו בצו פיקוח ע"פ חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, רלוונטיות רק למסלול הראשון.

* עונשין – זכויות נפגעי עבירה – חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה, תשס"ה-2004

* עונשין – זכויות נפגעי עבירה – חוק הגנה על הציבור מפני עברייני מין, התשס"ו-2006

.

ערר על החלטת ביהמ"ש המחוזי לדחות את בקשת העוררת להטיל על המשיב (אביה) מגבלות מכוח חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה.

.

ביהמ"ש העליון קיבל את הערר בקבעו:

התכליות שביסוד חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה וחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין הן שונות בעיקרן, ובהתאם גם הצווים הניתנים מכוחם – בעוד חוק ההגנה מבקש להגן על הציבור הרחב מעבריין המין, בשל מסוכנותו; חוק המגבלות מבקש למנוע את הנזק הנפשי הנוסף שעלול להיגרם לנפגע העבירה כתוצאה מהיתקלות תדירה צפויה עם עבריין המין. שאלת מסוכנותו של העבריין איננה מעניינו של חוק המגבלות ולא היא שעומדת למבחן במסגרתו.

במסגרת תיקון מס' 2 לחוק המגבלות נוסף לחוק סעיף 3(ג)(3), שקבע נקודת השקה בין חוק ההגנה לחוק המגבלות. לגישת המשיב, לאחר התיקון, בכל מקרה שניתן צו פיקוח לא ניתן להטיל על עבריין המין מגבלות חמורות יותר מכוח צו המגבלות. לעומת זאת, לגישת המשיבה, החוק המתוקן מציב שני מסלולים להטלת צו מגבלות. במסלול אחד, זה המפורט בסעיף 3(ג)(3), מדובר בצו מגבלות המוטל על עבריין המין כהמשך של צו הפיקוח, ובמצב דברים זה אכן לא ניתן יהיה לקבוע בצו המגבלות מגבלות חמורות מאלה שנקבעו בצו הפיקוח. אך במסלול השני, שנקבע בסעיף 3(ד) לחוק המגבלות, אין כל משמעות לקיומו של צו פיקוח ואין בתנאים שנקבעו בו כדי להשליך על המגבלות שייקבעו מכוח סעיף זה.

התקופה הקצרה הקבועה בחוק המגבלות במהלכה מתאפשר להגיש בקשה לצו מגבלות, מבקשת לתת ביטוי לאיזון הנדרש בין הפגיעה בקורבן לבין זכויות עבריין המין שריצה את עונשו ומבקש לשקם את חייו; ואולם החלון הצר להגשת בקשה לצו מגבלות יצר מצב לא רצוי, עליו בא תיקון מס' 2 ליתן מענה. מטרת התיקון נלמדת בברור מדיוני ועדת חוקה, חוק ומשפט. התיקון ביקש להתמודד עם מצב בו ניתן צו פיקוח בעניינו של עבריין המין; צו הפיקוח נתן מענה מספק לגישת נפגע העבירה ומשכך הוא החליט שלא להגיש בקשה למתן צו מגבלות במסגרת חלון הזמן שמאפשר החוק; אך משהגיע מועד פקיעתו של צו הפיקוח וחלף זה מכבר המועד האחרון בחוק להגשת בקשה לצו מגבלות, או אז מצא עצמו נפגע העבירה בתום תקופת הפיקוח כשהוא "חשוף", בהיעדר כל מגבלות על עבריין המין.

סעיף 3(ג)(3) מאפשר לנפגע העבירה להגיש בקשה להטלת צו מגבלות לקראת פקיעת צו הפיקוח ובהמשך לו, תוך שמירת האיזונים המתבקשים. המחוקק הכיר בכך שבנקודת הזמן אליה מתייחס סעיף 3(ג)(3) – פקיעת צו הפיקוח – לא מן הנמנע שעבריין המין כבר החל לבנות חיים חדשים, שכן צו פיקוח יחיד יכול שיימשך עד 5 שנים, ויכול שעבריין מין יימצא תחת פיקוח ומעקב עד 20 שנים מיום שחרורו או מיום מתן גזר דינו. בשלב זה ניתן להניח כי עבריין המין כבר השתקע במקום מסוים, ויש לו מגורי קבע ועבודה. כדי למנוע פגיעה בו במידה העולה על הנדרש, קבע המחוקק כי במסגרת צו מגבלות שיוטל כהמשך לצו הפיקוח, לא ייקבעו מגבלות חמורות מאלה שנקבעו במסגרת צו הפיקוח.

אם כן, תיקון מס' 2 נועד להגן על נפגע העבירה בתרחיש הספציפי הנ"ל, ולתת מענה מקום שבו הנפגע נותר חשוף עם פקיעת צו הפיקוח; וזאת על דרך יצירת מסלול נוסף בחוק המגבלות. ואולם התיקון לא בא להצר את צעדיו של נפגע העבירה או את שיקול דעתו של ביהמ"ש מקום בו מתבקש צו מגבלות מיד לאחר מתן גזר הדין, או לפני שחרור עבריין המין ממאסר (במקרה שנידון לעונש מאסר בפועל) או אם התקיים דיון בבקשה בתוך 3 חודשים ממועד שחרורו של עבריין המין. במידה שהוגשה הבקשה לצו מגבלות כאמור, יחול סעיף 3(ד) לחוק המגבלות והוא נפרד ועצמאי מהוראות סעיף 3(ג)(3). בהחלטה לפי סעיף 3(ד), לא יחול הסייג בעניין הכפפת המגבלות המבוקשות למגבלות שבצו הפיקוח.

הפרשנות לפיה החוק קובע שני מסלולים להגשת בקשה לצו מגבלות, כשכל מסלול מתייחס למועדים אחרים ולמצבים שונים בהם ניתן להגיש את הבקשה, היא לא רק מתבקשת מלשון החוק וההיסטוריה החקיקתית, אלא גם מגשימה את תכלית החוק.

אין ולא יכול להיות חולק על הנזק הנפשי שנגרם לילדה קטנה מאביה שאנס אותה במספר רב של מקרים, בתדירות גבוהה ולאורך שנים מאז הייתה בת 9. את הצלקות של מעשים אלה תישא איתה גם כשתגדל להיות אישה בוגרת ולאורך כל חייה. במקרה דנן אזרה העוררת אומץ, התלוננה על שעולל לה אביה והוא הורשע ונידון למאסר ממושך. העוררת ביקשה לשקם את חייה, והקימה בית ומשפחה ביישוב קטן בצפון הארץ. כ-18 שנים לאחר שנשלח לכלא על שעולל לה, פגשה העוררת באב ברחוב, שאז גילתה כי הוא עבר לגור ביישוב בו היא מתגוררת, יישוב המהווה מאז ומתמיד את מרכז חייה.

חוק המגבלות דורש ממגיש הבקשה למתן צו מכוחו להוכיח נזק נפשי ממשי שעלול להיגרם ממפגש עתידי. החוק מבקש מבתי המשפט למנוע את הנזק הזה, לחסוך אותו מהקורבן ולאפשר לו את שגרת חייו. המלאכה המוטלת על ביהמ"ש איננה קלה, עליו לקבוע קביעות בעלות השלכות ממשיות בהתייחס לתרחיש שטרם קרה. אך במקרה דנן לא נדרש ביהמ"ש לצפות פני עתיד ולשער את הנזק שעלול להיגרם לעוררת. הנזק הוא ממשי, כאן ועכשיו. השלכות המפגש האקראי עם אביה נתנו את אותותיהם המידיים בעוררת, בתגובות פיזיות, בתסמינים רגשיים ובהתדרדרות במצבה הנפשי.

בנסיבות אלה, ביהמ"ש אינו שותף לקביעת ביהמ"ש המחוזי לפיה ללא חוו"ד מומחה בעניינה של העוררת לא ניתן להעריך את הנזק הנפשי שעשוי להיגרם לה וכי "לא די ברצון להימנע מהמפגש עם המשיב". כפי שנאמר במפורש בחוק המגבלות, אין הכרח שבפני ביהמ"ש תובא חוו"ד מומחה, ובכל מקרה, וזה העיקר – בדיקה בידי מומחה לצורך מתן חוו"ד לא תיערך אלא בהסכמת נפגע העבירה (סעיף 5(א) לחוק). יתרה מזאת, ביהמ"ש אף רשאי לפטור את הצדדים מהגשת תצהיר או מהתייצבות לדיון, שכן בסמכותו לנהוג בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק. במקרה זה הוגש תצהיר, צורפה חוו"ד והנזק הממשי הפוטנציאלי אותו יש להוכיח בוודאות קרובה – הוא בגדר עובדה.

משהוכח הנזק הנפשי הממשי, יש להכריע בדבר האיזון ההולם בין מניעת הנזק הנפשי הנוסף לעוררת לבין הפגיעה בזכויות המשיב. נקודת המוצא של המחוקק היא כי תותר פגיעה מסוימת בעבריין המין, במטרה להקל על הקורבן – כל עוד הפגיעה אינה עולה על הנדרש. במקרה דנן, במצב הדברים כיום, ובהינתן גודל היישוב שעל פניו מעלה חשש ממשי להיתקלות תדירה של העוררת באביה, ובשים לב לכך שמאז ששב המשיב ליישוב הוא ממשיך וכופר במעשי האינוס בהם הורשע תוך הכפשת בתו, הרי שכדי ליתן סיכוי לכך שהעוררת תשוב לשגרת חייה אין לאפשר למשיב להימצא בסביבת מגוריה.

החלטה

מהו האיזון הראוי בין הפגיעה בזכויותיו של אדם, עבריין מין, שנשפט, הורשע, ריצה את עונשו במלואו, ומבקש כעת לבנות לו חיים חדשים ביישוב שבו התגורר בעבר; לבין הנזק הנפשי הממשי הנוסף שעלול להיגרם לקורבן העבירה, בתו של העבריין המורשע, שאביה ביצע בה עבירות אינוס בנסיבות מחמירות בתדירות גבוהה ולאורך שנים ולאחר שחרורו חזר להתגורר בקרבתה. זו השאלה שבה נדרש להכריע במסגרת ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (כבוד הנשיא א' אברהם) מיום 15.10.2017, שבגדרה נדחתה בקשתה של העוררת להטיל על המשיב מגבלות מכוח חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה, התשס"ה-2004 (להלן: חוק המגבלות).

הרקע לערר

1. כשהייתה העוררת כבת 9 נכנס אביה, הוא המשיב 1 (להלן: המשיב), לחדרה בשעת לילה, העיר אותה משנתה, הזהיר אותה לא לצעוק פן תעיר את אמה, הפשיל את מכנסיה ובעל אותה. מאותו לילה ולאורך כחמש שנים ניצל המשיב את ילדתו וביצע בה מעשי אינוס בתדירות גבוהה – לעיתים מדי יום, לעיתים מספר פעמים בשבוע; וכך עד שהמשיב ואמה של העוררת נפרדו והמשיב עזב את בית המשפחה.

משבגרה, אזרה העוררת אומץ והתלוננה נגד אביה והוא הואשם והורשע בעבירת אינוס בנסיבות מחמירות במספר רב של מקרים; כן הורשע המשיב בהדחה בחקירה של בתו, משום שניסה להניא אותה מלהתלונן על שעולל לה לאורך ילדותה וזאת תוך שהוא מאיים עליה ומנצל את יחסי הקרבה והתלות בין אב לבתו הקטינה. לנוכח חומרת המעשים המזוויעים, נגזרו על המשיב 18 שנות מאסר בפועל ושנתיים מאסר על תנאי.

בשנים שבהן היה המשיב בכלא, השקיעה העוררת מאמץ רב בניסיון להתאושש ולהשיב את חייה למסלולם. במהלך השנים הלכה לטיפול פסיכולוגי, הקימה בית משלה וכיום היא אם לילדים. היא מתגוררת ביישוב קטן בצפון הארץ שבו גדלה ושם מתגוררת גם אמה (להלן: היישוב).

2. בתום ריצוי 18 שנות המאסר שנגזרו על המשיב, ביום 9.6.2017 שוחרר מן הכלא ועבר לגור עם בת זוגו בעיר בת-ים. סמוך לאחר שחרורו הוצא לבקשת היועץ המשפטי לממשלה (להלן: היועמ"ש) ובהסכמת הצדדים, צו פיקוח נגד המשיב מכוח חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006 (להלן בהתאמה: צו הפיקוח ו-חוק ההגנה). מטרתו של הצו, כאמור בסעיף 1 לחוק ההגנה, היא "להגן על

הציבור מפני ביצוע עבירות מין...", והתנאים המגבילים הנקבעים בו נגזרים ממסוכנותו של עבריין המין לציבור. בצו הפיקוח שהוצא בעניינו של המשיב, נאסר עליו ליצור קשר עם בתו ונקבע כי על המשיב לשמור מרחק של לפחות 300 מטרים ממנה. כמו כן, נאסר על המשיב לעבוד בעבודה המאפשרת קשר וקרבה לקטינות וכן הוטל עליו איסור לשהות ביחידות עם קטינות תוך שנקבעו תנאים מיוחדים ביחס לקטינות שהן בנות משפחה. צו הפיקוח ניתן ביום 19.6.2017 ותוקפו לשנתיים.

בעוד תכליתו של חוק ההגנה היא הגנה על הציבור, ובהתאם הדיון בהוצאתו של צו פיקוח מתקיים מיוזמתו של בית המשפט או לבקשת נציג היועמ"ש, ובכל מקרה שבו נפגע העבירה הוא קטין (סעיף 12(ב) לחוק ההגנה); המחוקק ביקש להגן על שלומו של נפגע עבירת המין גם לאחר צאתו של העבריין לחופשי, שאז מוצא עצמו נפגע העבירה חשוף לנזק נפשי נוסף שעלול להיגרם לו כתוצאה ממפגש עם האדם שפגע בו. זאת לנוכח ההשפעה החמורה, המטלטלת וארוכת הטווח של עבירות מין על קורבנותיהן, שעליה אין חולק (ראו לדוגמא: ע"פ 10213/05 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 4 (26.6.2006)). על רקע זה, חוקק חוק המגבלות, המקנה לנפגע העבירה מעמד דיוני עצמאי ומאפשר לו ליזום בקשה להרחקת עבריין המין לאחר שישוחרר מהכלא, מסביבתו של הנפגע (להלן: צו מגבלות). סוגיית הרחקתו של עבריין המין מנפגע העבירה דורשת איזון עם זכויות היסוד של העבריין.

עבור נפגעי עבירות מין, המבקשים לשים את שאירע להם מאחוריהם, ההידרשות החוזרת למעשים שנעשו בהם כרוכה מעצם טבעה במאמצים ניכרים ובגיוס משאבים נפשיים (וגם כלכליים); ועל כן, עצם הגשת הבקשה לפי חוק המגבלות מהווה נטל לא פשוט על כתפי נפגע העבירה (דנה פוגץ' "'ביום שאחרי' – גישות חדשות במערכת המשפט לניהול סיכון של פגיעה מינית – מענישה בלבד לפיקוח ומניעה" הפרקליט נא 139, 187 (2011) (להלן: פוגץ', ביום שאחרי)). ואכן, במקרה שלפנינו קיוותה העוררת שמשום שאביה עבר לגור בבת-ים לאחר שחרורו, לא יהא צורך מצדה להגיש בקשה לצו מכוח חוק המגבלות והיא תוכל להימנע מהליכים משפטיים נוספים. אלא שכעבור זמן קצר עזב המשיב את בת-ים ועבר לגור בבית אחיו, שחי ביישוב שבו מתגוררת גם העוררת. המדובר ביישוב קטן, שטחו כחמישה קילומטרים רבועים ובו מרכז מסחרי אחד, ולא חלף זמן רב עד שהעוררת נתקלה במפתיע במשיב ולמדה על כך שעבר לגור ביישוב.

3. בנסיבות אלה הגישה העוררת בקשה על פי חוק המגבלות לבית המשפט המחוזי, שבה ביקשה לאסור על אביה להיכנס לתחומי היישוב שבו היא גרה. בקשתה

של העוררת נסמכה על חוות דעתה של פסיכותרפיסטית המטפלת בה זה תקופה. חוות הדעת מתארת את ההשפעה הקשה על העוררת של חזרתו של אביה ליישוב ומפרטת על אודות ההידרדרות במצבה הנפשי מאז שפגשה בו במקרה. חוות הדעת מציינת כי מצבה הנפשי של העוררת היה טוב יחסית עובר לשובו של האב וכי נוכחותו ביישוב והחשש ממפגש עמו הביאו לכך שהעוררת שרויה בפחד מתמיד, איננה יוצאת מהבית לבד, חווה חרדות, פחדים ותגובות גופניות. הזכרונות צפים והיא מתקשה לחזור לשגרת חייה.

בקשת העוררת נתמכה בתצהירה, שממנו עולה כי המשיב עזב את היישוב מספר שנים לפני שנעצר וכי העוררת לא ציפתה שיחזור. העוררת מספרת כי מרגע ששב המשיב ליישוב החל מכפיש את שמה וטוען לחפותו; עד כי היא נאלצת להתמודד עם אנשים ששופטים אותה ומציגים לה שאלות נוקבות, לעיתים ליד ילדיה, שלא יודעים את שעולל לה סבם. מהתצהיר ניכר חששה הגדול של העוררת לילדיה ותחושה קשה כי אין ביכולתה להגן עליהם, ובייחוד על בתה. בניסיון להגן על הבת ממפגש עם המשיב, מונעת ממנה העוררת לצאת לפגוש חברים, להשתתף בטיולים או באירועים אחרים.

העוררת מספרת כי מרגע שנתקלה באביה וברחה לבית אמה היא מתקשה לתפקד. בלילות שלאחר המפגש לא הצליחה להירדם ולאורך כמה ימים נאלצה אמה להישאר עמה בבית. גם בעת כתיבת התצהיר, ולמרות שחלפה תקופה מסוימת מעת המפגש עם האב, היא איננה יוצאת ללא ליווי, הפסיקה ללכת לאירועים חברתיים וחשה כאסירה בבית אמה. היא חיה את חייה בפחד שאביה יבקש לנקום בה על שחשפה את מעשיו, התלוננה והביאה להרשעתו. לתחושתה, לאביה ניתנה הזדמנות נוספת על חשבון שפיותה, תוך פגיעה בחופש שלה, ובמחיר כבד לה ולבני משפחתה. לדבריה, לא תוכל לשאת לדור בקרבתו של האדם שאנס אותה לאורך שנות ילדותה, וכי אם יותר לו להמשיך להתגורר בקרבתה, תיאלץ היא לשנות את מסלול חייה, להתנתק ממשפחתה, ולעזוב את היישוב שהוא ביתה.

המשיב מצידו ביקש לסלק את הבקשה על הסף משום שלגישתו הבקשה הוגשה מעבר לזמן שמתיר החוק; והן משום שבעניינו של המשיב כבר ניתן צו פיקוח על פי חוק ההגנה, ומשכך אין להטיל עליו מגבלות מכוח חוק המגבלות החמורות מאלה שהוטלו בצו הפיקוח, וזאת בהתבסס על סעיף 3(ג)(3) לחוק המגבלות. לגופה של הבקשה טען המשיב כי משסיים לרצות את המאסר שנגזר עליו הוא מבקש לשקם את חייו; אך הוא חסר כל, מצוי בחובות כספיים כבדים ונטול קורת גג. אחיו, המתגורר ביישוב, נאות לפתוח בפניו את ביתו ולאפשר לו לגור עימו והוא הצליח למצוא עבודה

במסגרייה שביישוב. במצב דברים זה, נטען כי המשיב לא יוכל לשרוד מחוץ ליישוב והרחקתו תפגע קשות בשיקומו. כן נטען כי לא הוכחה היתקלות תדירה של העוררת במשיב ומשכך לא התקיים תנאי הכרחי שבסעיף 1 לחוק המגבלות. בנוסף נטען כי העוררת לא הצביעה על נזק של ממש שיכול שייגרם לה מכך שהמשיב יוותר ביישוב, וכן צוין כי מסוכנותו של המשיב הוגדרה כנמוכה כלפי כולי עלמא ובינונית-נמוכה כלפי בנות משפחה. לבסוף טען המשיב כי באיזון שבין הפגיעה הנפשית האפשרית בעוררת, שלגישתו לא הוכחה, לבין הפגיעה הוודאית שתיגרם לו במידה שיוחלט על הרחקתו, כפות המאזניים נוטות לטובתו.

4. בהחלטה מיום 15.10.2017 ציין בית המשפט המחוזי כי סבר שבמקרה זה יש למנות מומחה מטעם בית המשפט, מכוח סעיף 4 לחוק המגבלות, על מנת שיעריך את הנזק הנפשי שעשוי להיגרם לעוררת מהימצאותו של אביה ביישוב. משכך זימן בית המשפט את הצדדים לדיון וביקש את תגובתם לשאלת מינוי המומחה. בהחלטה צוין כי באת כוח העוררת התנגדה למינוי וביקשה להבהיר כי במידה שיוחלט על מינוי מומחה, העוררת תסרב להיבדק על ידו. בית המשפט לא מצא הצדקה של ממש להימנע מהמינוי, אך בשל סירובה של העוררת לבדיקה על ידי מומחה נקבע כי אין במינוי טעם.

על רקע זה קבע בית המשפט כי לא ניתן להיווכח בנזק הנפשי שעשוי להיגרם לעוררת ולא די בחפצה להימנע ממפגש עם המשיב. נקבע כי מומחיותה של הפסיכותרפיסטית מטעם העוררת אינה מספקת, ומשסירבה העוררת להיבדק על ידי מומחה מטעם בית המשפט, פסיכיאטר או פסיכולוג, לא הוכח הנזק הנפשי שאפשר שייגרם לעוררת. מנגד, הפגיעה בחירותו ובאפשרות שיקומו של המשיב היא ברורה, ומשכך הורה בית המשפט על דחיית בקשת העוררת להטלת מגבלות על המשיב. לנוכח התוצאה שאליה הגיע, לא נדרש בית המשפט לטענות הסף שבפי המשיב.

5. על החלטה זו נסוב הערר שלפניי.

בד בבד עם הגשת הערר הגישה העוררת בקשה להחסיית מסמכים, והכוונה לתצהירה של העוררת ולחוות דעת הפסיכותרפיסטית שהגישה העוררת בתמיכה לבקשתה לצו מגבלות. בפתח הדיון בערר חזרה באת כוח העוררת על בקשתה להחסיית המסמכים. לאחר שיג ושיח, וטרם שנדון הערר לגופו, הוסכם כי התצהיר שנמסר זה מכבר בידי באת כוח המשיב ייחשף גם בפני המשיב (לאחר שהושמט ממנו פרט מסוים) ואולם לא יימסר בידיו; ובהתאם ניתנה החלטה על ידי. עוד באותה החלטה

ובהתייחס לחוות דעת הפסיכותרפיסטית קבעתי, מתוקף הסמכות הנתונה לבית המשפט בחוק המגבלות, כי זכותה של העוררת לפרטיות גוברת ואין מקום למסור את חוות הדעת לבאת כוח המשיב, וממילא גם לא בידי המשיב. עם זאת צוין כי חוות הדעת נמסרה לעיון באת כוח המשיב עוד בעת הדיון בבית המשפט המחוזי, וככל שתבקש לשוב ולעיין בחוות הדעת זכות זו נתונה בידה, להבדיל מהמשיב עצמו.

טענות הצדדים בערר

6. לטענת העוררת, החלטת בית המשפט המחוזי, שלפיה לא הוכח נזק נפשי ממשי במידה הנדרשת, שגויה ועומדת בסתירה לפסיקה הקיימת ועם תכלית חוק המגבלות. העוררת ביקשה להדגיש כי במסגרת בקשה למתן צו מגבלות, אין דרישה להוכחת נכות נפשית, אלא להערכת נזק נפשי פוטנציאלי, שעלול להיגרם לנפגע העבירה בתרחיש עתידי כתוצאה מהיתקלות תדירה עם עבריין המין. במקרה שלפנינו לא נדרש מבית המשפט לבחון שאלה תיאורטית של נזק הסתברותי עתידי, שכן בית המשפט יכול היה להיווכח בנזק החד-משמעי שכבר נגרם לעוררת ממפגש מקרי יחיד עם אביה ומהגילוי כי גר בקרבתה ושב לאיים על יציבות חייה. עוד נטען כי החלטת בית המשפט שלא להסתפק בתצהירה של העוררת ובחוות דעתה של הפסיכותרפיסטית כבסיס מספק לקביעת הנזק הנפשי עומדת אף היא בניגוד לחוק ולפסיקה. הובהר כי אמנם לבית המשפט נתונה הסמכות למנות מומחה מטעמו, אך אין הכרח כי חוות דעתו של המומחה תהיה כרוכה בבדיקה של נפגע העבירה. אפשר שחוות הדעת תתבסס על המסמכים בתיק, שלא אחת די בהם כדי לגבש תמונה מקצועית ומהימנה דייה; ובמקרה דנן ניתן היה אף להפנות שאלות לפסיכותרפיסטית שחוות דעתה הוגשה לבית המשפט. לגישת העוררת, הליך בדיקה של מומחה בתחום הנפש והפוסט טראומה הוא הליך פולשני, הדורש מנפגע העבירה לשוב ולשחזר את שנעשה בו בפני אדם שאותו אינו מכיר, וזאת במחיר נפשי כבד. העוררת ביקשה להבחין לעניין זה בין ההליך הפלילי עצמו – שבמסגרתו ייתכן שנדרשת בדיקה כאמור של נפגע העבירה להוכחת אשמתו של נאשם, שטרם הרשעתו עומדת לו חזקת החפות – לבין הליכים המתקיימים לאחר שהעבריין הורשע בדין. בהליכים המתקיימים לאחר ההרשעה מן הראוי לעשות שימוש זהיר ובמשורה במומחים חיצוניים ובהליכי עדות; ובהקשר זה, נטען כי אף במסגרת הליכים פליליים נעשה מעת לעת שימוש בחוות דעת של מומחים המבוססות על מסמכים בלבד. בהתייחס לטענות המשיב בדבר העדר אפשרות למגורים אלא אצל אחיו, נטען כי טענות אלה לא נתמכו בראיות המעידות על מצבו הכלכלי של המשיב, או על העדרן של חלופות מגורים לרבות אצל בני משפחה אחרים. כן נטען כי בית

המשפט לא נדרש לאפשרויות הנוספות העומדות בפני המשיב כגון סיוע מלשכת הרווחה או סיוע כלכלי אחר, לרבות בשכר דירה, מכוח מעמדו של המשיב כאסיר משוחרר.

בדיון שהתקיים לפניי חזרה באת כוח העוררת על הטענות. לעניין חוות הדעת של הפסיכותרפיסטית, הוסיפה באת כוח העוררת כי במקרה דנן, בשונה ממקרים רבים אחרים, התאפשר לבית המשפט לעמוד על מצבה הנפשי של העוררת מפי אשת מקצוע בעלת ניסיון שטיפלה בעוררת בתקופה הרלוונטית, וחזתה בעצמה בשינוי שחל בעוררת בעקבות המפגש עם אביה. מכאן שחשיבותה ותרומתה של חוות דעת הפסיכותרפיסטית היא רבה. באת כוח העוררת שבה וטענה כי אין הכרח שימונה מומחה מטעם בית המשפט בהליכים כגון דא, וכי על מינוי מומחה להיות החריג לכלל, הרלוונטי למקרים שבהם ישנן שאלות עובדתיות שיש לברר, ולא זה המקרה.

7. תגובתו של המשיב בכתב התמקדה כולה בבקשה להחסיית מסמכים, שבה ניתנה כאמור החלטה בפתח הדיון, ועל כן לא ארחיב עוד בעניין זה. במהלך הדיון, שבה באת כוח המשיב וטענה, כי מקום שבו הוצא צו פיקוח הגביל המחוקק את שיקול דעתו של בית המשפט בבואו להטיל מגבלות מכוח חוק המגבלות, וחומרתן של מגבלות אלה לא יכול שתעלה על חומרת המגבלות שהוטלו בצו הפיקוח; ובהינתן שבמקרה הנדון קובע צו הפיקוח כי על המשיב לשמור על מרחק של לא פחות מ-300 מטרים מהעוררת – אין בסמכותו של בית המשפט להטיל על המשיב מגבלת הרחקה חמורה יותר. על טענת האיחור שבהגשת הבקשה, לא עמדה עוד באת כוח המשיב. לגופו של עניין טענה באת כוח המשיב כי לא עלה בידי העוררת להראות כי נפלה שגגה בהחלטת בית המשפט המחוזי המצדיקה התערבות בקביעתו. עוד טענה באת כוח המשיב כי מגורים עם אחיו בביתו שביישוב הן האופציה היחידה הפתוחה בפניו של המשיב, כך בשל חובותיו הכספיים של המשיב והעובדה כי בני משפחתו פרט לאחיו שגר ביישוב הפנו לו עורף.

המשיבה 2 (להלן: המשיבה), בתגובתה, ביקשה להבהיר תחילה כי אינה צד עיקרי להליך, ואולם היא מתייצבת לדיונים בבקשות לפי חוק המגבלות, בשל מהותו של החוק ובהתאם להנחיית פרקליט המדינה. בדיון, חידדה באת כוח המשיבה כי העמדה שהיא מציגה זו עמדת היועמ"ש בסוגיה. תחילה ביקשה באת כוח המשיבה לעמוד על היחס שבין חוק ההגנה לחוק המגבלות ובאופן מדויק יותר – מצב שבו מוגשת בקשה לצו מגבלות כאשר בעניינו של העבריין כבר הוצא צו פיקוח שעודנו בתוקף. לגישת המשיבה, החוק מאפשר הטלת צו מגבלות בשני מסלולים. המסלול

האחד מאפשר הטלת צו מגבלות במנותק מהטלתו של צו פיקוח. במצב זה לקיומו או העדרו של צו פיקוח אין נפקות להחלטה בעניין צו המגבלות. המסלול השני מתייחס למצב שבו הוצא צו פיקוח המטיל על עבריין המין מגבלות המשליכות על מקום מגוריו, עבודתו או המוסד שבו הוא לומד, וצו המגבלות מוצא עם סיום תוקפו של צו הפיקוח, כ"המשך" לו. במקרה כזה לא ניתן יהיה להטיל על עבריין המין מגבלות מחמירות מאלה שנקבעו במסגרת צו הפיקוח. המשיבה ביקשה להבהיר כי לגישתה המחוקק לא נתכוון להגביל את שיקול דעתו של בית המשפט בקביעת מגבלות מקום שהוגשה בקשה לצו מגבלות בהתאם למסלול הראשון, וכך גם אם הוצא צו פיקוח עובר להגשת הבקשה לצו מגבלות. נטען כי במקרה שלפנינו ברור ממכלול הנתונים שמדובר בבקשה עצמאית ונפרדת מצו הפיקוח הקיים בעניינו של המשיב, וכי לבית המשפט סמכות להטיל מגבלות ללא תלות במגבלות שהוטלו על המשיב במסגרת צו הפיקוח.

לעניין התשתית הנדרשת לצורך הוצאת צו מגבלות, הובהר כי אין הכוונה למבחן טכני כמותי הדורש הערכה מספרית של ההיתקלויות הפוטנציאליות בין עבריין המין לקורבנו, ומשכך אין רלוונטיות לטענת המשיב כי פגש בעוררת פעם אחת יחידה מאז שהעתיק את מגוריו ליישוב; אלא לאפשרות קיומו של נזק נפשי ממשי שאותו יש לבחון באספקלריה של מצבו של נפגע העבירה – קרי, מהו הנזק הנפשי שעלול להיגרם לנפגע כתוצאה מסמיכות מקום העבודה, המגורים או הלימודים. לגישת המשיבה, חוק המגבלות מבקש לשקף תפיסה שלפיה ככל שקיימת סמיכות כזו בין נפגע העבירה לבין עבריין המין, נוצר פוטנציאל מובנה להיתקלות תדירה בין השניים ונזק ממשי נוסף לנפגע העבירה. את הנזק הנוסף הזה ביקש המחוקק למנוע, בהתאם לאיזון הנדרש בחוק. בהתייחס למינוי מומחה מטעם בית המשפט, סבורה המשיבה כי מינוי מומחה נועד, ככלל, למצב שבו נפגע העבירה לא הניח תשתית מקצועית מטעמו וחוות דעתו של מומחה נדרשת לצורך ביסוס החלטתו של בית המשפט. כך עולה מסעיף 4 לחוק המגבלות הקובע כי בית המשפט רשאי למנות מומחה מטעמו. קרי, אין הכרח שימונה מומחה על מנת לדון ולהכריע בבקשה לצו מגבלות. לעניין צירופה של חוות דעת, הודגש כי אין חובה על מגיש הבקשה לצרף חוות דעת או עדות להוכחת הנזק הנפשי של נפגע העבירה, וזאת בהתבסס על תקנות 2(ב) ו-6(א) לתקנות מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה (דרכים ומועדים להגשת בקשה להטלת מגבלות ולדיון בה), התשע"ד-2014 (להלן: התקנות). במידה שנפגע העבירה בחר לבסס את בקשתו על חוות דעת מטעמו, אין דרישה כי חוות הדעת תינתן דווקא על ידי בעל מקצוע מסוים. בנוסף נטען כי אמנם בהתאם לחוק המגבלות ולהוראת תקנה 9(ב)

לתקנות, דרך המלך היא הגשת הבקשה לצו מגבלות בצרוף תצהיר, אך אף מכך ניתן לחרוג בהתאם לנסיבות.

לגופו של עניין נטען כי העוררת הגישה הן תצהיר מטעמה, הן חוות דעת טיפולית ומשכך סבורה המשיבה כי הונחה התשתית לביסוסה של הבקשה בצורה מספקת, והיה מקום כי בית המשפט המחוזי יבחן את הבקשה לגופה, בכפוף למבחנים שנקבעו בחוק ובפסיקה. המשיבה הוסיפה וטענה כי ככל שבית המשפט סבר כי לא די בתשתית שהציגה העוררת, היו פתוחות בפניו דרכי פעולה נוספות, שהוצעו כל ידי באת כוח העוררת, ובהן הפניית שאלות למומחה מטעם העוררת או מינוי מומחה שיחווה דעתו אך מבלי לקיים בדיקה של העוררת. בעת הדיון חזרה באת כוח המשיבה על הטענות.

דיון והכרעה

8. עסקינן בשני חוקים העוסקים "ביום שאחרי" שחרורו של עבריין מין עם סיום ריצוי עונשו וחזרתו לחברה: חוק המגבלות, שהוא במוקד עניינו, הרואה לנגד עיניו את נפגע העבירה ואת הנזק הנפשי שעלול להיגרם לו כתוצאה מחזרתו של עבריין המין לסביבתו ולחייו; וחוק ההגנה, שרואה לנגד עיניו את הסכנה הפוטנציאלית לציבור משחרורו של עבריין מין. שני חוקים אלה, יחד עם ה[חוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסדות מסוימים](), התשס"א-2001, הם חוקים הצופים פני עתיד ומאפשרים לפקח ולהגביל את עבריין המין שהורשע ושוחרר (על שלושת החוקים ראו: פוגץ', ביום שאחרי; לימור עציוני וטליה [קלצקי "תופעת הפדופיליה וחוק הגנה]() על הציבור מפני עברייני מין" עלי משפט ט 239 (2011); לעניין השוני בין חוק המגבלות לחוק ההגנה, ראו [בש"פ 7057/09]() פלונית נ' אלמוני, [פורסם בנבו] פסקה 24 (13.12.2010) (להלן: עניין פלונית)). בהתייחס לשלושת החוקים, העוסקים אך בעברייני מין ובכך יוצרים אבחנה בין עבריין מין לעבריין שהורשע בעבירות אחרות, יפים דבריו של השופט י' עמית ([בש"פ 8763/12]() פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 5 (23.12.2012))(להלן: [בש"פ 8763/12]()):

> "ואם יתמה הקורא מה מותר עבריין המין מעבריינים אחרים, נשיב כי עבירות המין מתייחדות באלה: פגיעתן רעה במיוחד בקרבנות העבירה (שלעיתים קרובות הם קטינים או בני משפחה או חסרי ישע); החשש לרצידיביזם של עברייני מין גבוה במיוחד; שכיחותה של התופעה; והקושי להתמודד עמה. לנוכח האמור, סבר המחוקק כי ראוי להמשיך לפקח על עברייני מין

ולהטיל עליהם מגבלות שונות גם לאחר שסיימו לרצות
את עונשם."

עקב הרלוונטיות של צו הפיקוח שהוצא למשיב מכוח חוק ההגנה לדיון בעניינו, אתייחס בקצרה לחוק ההגנה ולפרק הפיקוח והמעקב שבו. בהמשך אציג את הסעיפים בחוק המגבלות הצריכים לדיון והכרעה, ובתוך כך אעמוד על היחס בין צו הפיקוח הניתן מכוח חוק ההגנה לצו המגבלות הניתן מכוח חוק המגבלות.

חוק ההגנה

9. בחוק זה, ביקש המחוקק להגן על הציבור מפני ביצוע עבירות מין חוזרות על ידי עברייני מין שמסוכנותם "אינה נמוכה" (דברי הסבר להצעת החוק בשמה הקודם, הצעת חוק עברייני מין (הגנה על הציבור) התשס"ב-2002, ה"ח 3180, 922-923). כך, בסעיף 1 לחוק שכותרתו "מטרת החוק", נאמר כי "מטרתו של חוק זה להגן על הציבור מפני ביצוע עבירות מין על ידי ביצוע הערכות מסוכנות לגבי עברייני מין בשלבים השונים של ההליך המשפטי, וכן ביצוע פיקוח ומעקב ושיקום מונע לעברייניים כאמור, והכל לשם מניעת ביצוע עבירות מין חוזרות." חוק ההגנה מעמיד שני אמצעים להגשמת מטרתו – הערכת מסוכנות, המוסדרת בפרק ב' לחוק, ונושא הפיקוח והמעקב, המוסדר בפרק ג' לחוק. לענייננו רלוונטית אך סוגיית הפיקוח והמעקב אחר עבריין מין שסיים את ריצוי עונשו (לדיון רחב יותר בחוק ההגנה ראו למשל: בש"פ 962/10 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.3.2010); בש"פ 3014/08 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (7.12.2008); בש"פ 8763/12 פוגץ', ביום שאחרי).

סעיף 10 לחוק ההגנה קובע חובת פיקוח ומעקב "...במטרה להגן על הציבור מפני ביצוע עבירת מין נוספת על ידי עבריין המין, ובמידה הנדרשת כדי למלא אחר מטרה זו". החוק מסמיך את בית המשפט להוציא צו פיקוח לגבי עבריין מין, לאחר שקיבל הערכת מסוכנות לגביו, ולאחר שקיים דיון בעניין, אם סבר "שרמת הסיכון כי עבריין המין יבצע עבירת מין נוספת אינה נמוכה" (סעיף 12(א) לחוק ההגנה). דיון בהוצאתו של צו פיקוח מתקיים ביוזמת בית המשפט או לבקשת נציג היועמ"ש, וכן בכל מקרה שמדובר באדם שהורשע בעבירת מין בקטין (סעיף 12(ב) לחוק ההגנה);

החוק קובע תנאים ומגבלות שחובה לכלול בכל צו פיקוח (סעיף 13(א) לחוק ההגנה), וכן תנאים ומגבלות שבית המשפט רשאי לקבוע "אם סבר שקיים קשר בין המגבלה הקבועה בתנאים לבין הסיכון הנשקף מעבריין המין לבצע עבירת מין נוספת" (סעיף 13(ב) לחוק ההגנה). תוקפו של צו פיקוח לא יעלה על 5 שנים. בתום 5 שנים

רשאי בית המשפט להוציא צו פיקוח חדש בהתבסס על הערכת מסוכנות מעודכנת, ואולם רק אם מצא כי מסוכנותו של עבריין המין היא גבוהה, ובכל מקרה לא ניתן להוציא צו פיקוח בעניינו של עבריין מין לאחר שחלפו 20 שנים משחרורו, כל זאת על פי התנאים המפורטים בסעיף 14 לחוק ההגנה.

חוק המגבלות

10. חוק המגבלות מפנה את הזרקור לקורבן ומכיר בהשלכות הקשות, מבחינתו של נפגע העבירה, לחזרתו של עבריין המין לסביבתו של הנפגע; עד כדי "מצב של שיתוק וחוסר תפקוד" מצדו של נפגע העבירה, כאמור בדברי הסבר להצעת חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה, התשס"ד-2004, ה"ח 49, 152 (להלן: דברי הסבר להצעת חוק המגבלות). בדיון שנערך בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת על נוסח החוק, הסבירה מנכ"ל איגוד מרכזי סיוע לנפגעות תקיפה מינית, גב' הילה קרנר-סולימן כי "לנפגעות אין שיקום. לעולם היא לא תהיה מה שהיא היתה לפני הפגיעה, לעולם ההשלכות ילוו אותה ברמה כזאת או אחרת. ההליך הפלילי מאפשר לעשות איזו שהיא סגירה. כשהיא יודעת שיש סיכוי שהיא תפגוש אותו בחדר מדרגות או בסופר-מרקט – חרב עליה עולמה" (פרוטוקול ישיבה מס' 247 של ועדת החוקה, חוק ומשפט, הכנסת ה-16, 11 (28.6.2004)).

יודגש כי מסוכנותו של עבריין המין איננה מעניינו של חוק זה ולא נדרשת כלל הערכת מסוכנות במסגרת בקשה לצו מגבלות. קביעות לעניין מסוכנותו של עבריין המין נדרשות לצורך הוצאת צו פיקוח מכוח חוק ההגנה; שכן קיומה של מסוכנות היא תנאי להוצאות צו כזה. בשונה מחוק ההגנה, אין מניעה להשית על עבריין המין מגבלות מכוח חוק המגבלות אף אם במועד הגשת הבקשה לא נשקפת ממנו מסוכנות כלל, או שמסוכנותו נמוכה מאוד, בהיות הרציונל שבבסיס חוק המגבלות אחר מזה של חוק ההגנה, והוא כאמור למנוע נזק נפשי ממשי נוסף מנפגע העבירה (עניין פלונית, בפסקה 24; פוגץ', ביום שאחרי, בעמ' 190).

הסעד הניתן מכוחו של חוק המגבלות הוא אחד – צו הרחקה. עובר לחקיקתו של חוק זה (ושל חוק ההגנה שבמסגרת צו הפיקוח מאפשר, בין היתר, להטיל על עבריין המין מגבלה על פגישה עם נפגע העבירה או הימצאות בקרבת מקום מגוריו (סעיף 13(ב)(9) לחוק ההגנה)) הייתה חזרתו של עבריין המין לסביבת נפגע העבירה מביאה לעיתים לכך שהוא ובני משפחתו נאלצו לעקור ממקום מגוריהם, בניסיון להרחיק את הפוגע מקורבנו. החוק ביקש לקבוע הסדר שימנע מהקורבן נזק הנוסף על

הפגיעה והנזק שנגרמו לו מעצם המעשים המיניים שבוצעו בו בעבירה (דברי הסבר להצעת חוק המגבלות, בעמ' 152; פוגץ', ביום שאחרי, בעמ' 185). וכך נקבע בסעיף 1 לחוק המגבלות – סעיף המטרה:

> חוק זה מטרתו להגן על נפגע עבירה ולמנוע נזק נוסף שעלול להיגרם לו מהיתקלות תדירה בעבריין מין שפגע בו, בלי לפגוע במידה העולה על הנדרש בזכויותיו של עבריין המין.

לשם קידום מטרה זו, חוק המגבלות מסמיך את בית המשפט "להטיל על עבריין מין, בצו, מגבלות על מגורים, עבודה או לימודים במוסד לימודים בקרבת מקום המגורים או מקום העבודה של נפגע העבירה או מוסד הלימודים שנפגע העבירה לומד בו (בחוק זה – מגבלות), אם שוכנע, לאחר שקיים דיון בענין, כי יש צורך בהטלת מגבלות משום שלנפגע העבירה עלול להיגרם נזק נפשי של ממש...;" (סעיף 3(א) לחוק המגבלות). ויובהר כבר כעת כי המגבלות המוטלות מכוח חוק המגבלות אינן בגדר ענישה נוספת (עניין פלונית, בפסקה 19; בש"פ 7587/16 פלוני נ' פלונית, [פורסם בנבו] פסקה 8 (10.10.2016)(להלן: בש"פ 7587/16); פוגץ', ביום שאחרי, בעמ' 172); גם אם הן עלולות להיחוות כעונש על ידי עבריין המין, זו אינה תכליתן.

11. חוק המגבלות זכה לדיון מקיף ומעמיק בהחלטת השופט ח' מלצר בעניין פלונית. כפי שצוין באותה החלטה, וכעולה מלשונו של סעיף 1 לחוק, חוק המגבלות מבקש לאזן בין הצורך למנוע פגיעה נוספת בנפגע העבירה ולאפשר לו לשקם את חייו, לבין זכויות היסוד של עבריין המין. נקודת המוצא היא כי תותר פגיעה מסוימת בזכויות עבריין המין במידה שאינה עולה על הנדרש. מלאכת האיזון בין הנזק הנפשי הממשי שעלול להיגרם לנפגע לבין הפגיעה בעבריין המין בשל השתת המגבלות מוטלת על בית המשפט (שם, בפסקה 17). המבחן שנקבע בעניין פלונית, הוא מבחן של ודאות קרובה. על מבקש המגבלות להוכיח כי נוכחותו של עבריין המין בקרבתו עלולה לגרום לו, בוודאות קרובה, נזק נפשי של ממש. על מבקש המגבלות מוטל נטל נוסף; עליו להוכיח כי אין אפשרות להגשים את התכלית של מניעת הנזק הנפשי הצפוי לו בדרך שפגיעתו בעבריין המין פחותה. כלומר, עליו להראות כי המגבלה המבוקשת היא מידתית מבחינת מהותה, משכה והיקפה הגיאוגרפי (סעיף 3(ד) לחוק המגבלות; עניין פלונית, בפסקאות 19-22).

12. עם זאת, המחוקק הכיר בקושי העצום הכרוך בעצם הגשת הבקשה לצו מגבלות וההליך בעקבותיה מבחינתו של נפגע העבירה. משכך נקבעו בחוק מנגנונים שמטרתם לצמצם את המחיר הנפשי הכרוך בניהולו של ההליך להוצאת צו מגבלות.

תחילה, לנפגע העבירה השפעה על עצם קיומו של ההליך. הוא עומד בראש רשימת הגורמים שיכולים להגיש בקשה לפי חוק המגבלות, ואחריו מנויים היועמ"ש, תובע משטרתי או תובע צבאי, ועובד סוציאלי שמונה לפי חוק (סעיף 3(ב)(1) לחוק המגבלות). יצוין כי למרות שהחוק מאפשר לגורמים מטעם המדינה להגיש בקשה לצו מגבלות, ככלל המדינה לא עושה כן, וזאת מן הטעם שלמדינה ולגורמים מטעמה אין ולא יכולה להיות ידיעה בדבר מצבו הנפשי של נפגע העבירה משהשתחרר עבריין המין, ומה הנזק שעלול להיגרם לנפגע משחרורו של העבריין (פרוטוקול ישיבה מס' 104 של ועדת החוקה, חוק ומשפט, הכנסת ה-18, 2 (18.11.2009); "חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע עבירה" הנחיות פרקליט המדינה 14.20 (התש"ע)). בנוסף, בית המשפט רשאי שלא לקיים דיון לפי חוק המגבלות, אף אם התבקש לעשות כן על ידי הגורמים האחרים המנויים בחוק, אם נפגע העבירה ביקש שלא לקיימו (סעיף 3(ב) לחוק המגבלות).

גם בהתייחס לדרך הוכחת מצבו הנפשי של נפגע העבירה, ביקש המחוקק לצמצם את הנזק שעלול להיגרם לקורבן מהידרשות חוזרת לפגיעה בו. בהתאם לסעיף 4(א) לחוק המגבלות, בית המשפט רשאי למנות מומחה מטעמו שיחווה את דעתו בכתב על מצבו של נפגע העבירה. רשאי נאמר, ולא חייב. ועוד בהקשר זה ייאמר כי אין דרישה בחוק לתחום מומחיות מסוים לצורך עריכת חוות דעת. בסעיף 4(ב)(2) נקבע כי במידה שהוכנה חוות דעת מומחה כאמור, נפגע העבירה לא ייקרא להעיד בקשר אליה; וכן נקבע כי בדיקה של נפגע העבירה בידי מומחה לצורך מתן חוות דעת תיערך רק בהסכמתו של הנפגע (סעיף 5(א) לחוק המגבלות).

לא זו בלבד שאין הכרח כי בית המשפט ימנה מומחה, אף אין חובה כי נפגע העבירה יגיש חוות דעת מטעמו. סעיף 2(ב) לתקנות קובע כי לבקשה למתן צו מכוח חוק המגבלות יצורפו אך עותק מגזר הדין בענייני של עבריין המין ומסמכים שהבקשה נסמכת עליהם, וכן תצהיר של נפגע העבירה או של אדם אחר שבידיעתו מצויים הפרטים הקשורים לבקשה; ואף הגשת תצהיר נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט. כך, בעוד סעיף 9(א) לתקנות קובע כי על עניין שאינו מוסדר בתקנות יחולו תקנות סדר הדין האזרחי בשינויים המחויבים, בא סעיף 9(ב) לתקנות וקובע כי "בית המשפט רשאי לסטות מהוראות תקנות אלה ותקנות סדר הדין האזרחי לפי תקנת משנה (א), ולנהוג בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק, ובכלל זה רשאי בית המשפט לפטור את מי מבעלי הדין מהגשת תצהיר או מהתייצבות לדיון." במידה שנפגע

העבירה מעוניין בהגשת חוות דעת, הוא יכול לעשות כן בהתאם לתנאים הקבועים בסעיף 6 לתקנות.

13. אם כן, חוות דעת כלל אינה חיונית על פי חוק המגבלות. הצעת חוק המגבלות כללה דרישה להגשת תסקיר בכתב על מצבו של נפגע העבירה שבמסגרתו יוערך הנזק שעלול להיגרם לו, וכדרישה חלופית לתסקיר הוצע כי ניתן יהיה להגיש חוות דעת מומחה שימנה בית המשפט (הצעת חוק המגבלות, בעמ' 154-155). דרישות אלה לא מצאו דרכן לחוק עצמו ושיקול הדעת לעניין מינוי מומחה נותר כאמור בידי בית המשפט (פרוטוקול ישיבה מס' 9 של ועדת החוקה, חוק ומשפט, הכנסת ה-17, 4-12 (12.6.2006) (להלן: פרוטוקול הוועדה מיום 12.6.2006); פוגץ', ביום שאחרי, בעמ' 190). בכך נחסך מנפגע העבירה הנטל הנפשי הכרוך מטבעם של דברים בשחזור בפני גורמים נוספים של המעשים שנעשו בו והקשיים שהוא חווה כיום כתוצאה מכך, וכל זאת בעודו מבקש לשים את שאירע מאחוריו ולהמשיך בחייו.

דומני כי במקרים רבים יהיו בפני בית המשפט חומרים מספקים לצורך הכרעה בבקשה למתן צו מגבלות, בלא צורך במינויו של מומחה. מסקנה זו עולה בקנה אחד עם החלטת בית משפט זה ב-בש"פ 7587/16 (השופט ע' פוגלמן), שם נקבע כי די היה בתצהירה של נפגעת העבירה; במכתב מאת מטפלת ביחידה לקידום נוער בירושלים, שאינו מהווה חוות דעת; ובהתרשמות בית המשפט בשתי ישיבות שנערכו לפניו, כדי ללמד על ודאות קרובה לקיומו של נזק נפשי ממשי שעלול להיגרם לנפגעת העבירה שם – בתו של עבריין המין – אם יחזור אביה לסביבת מגוריה. יצוין כי באותו עניין נתאשרה החלטת הערכאה הדיונית להגביל את עבריין המין מלהתגורר ומלעבוד בכל אזור היישוב קריית ארבע.

מהדיווח שהציגה עו"ד רחל גרשוני – ראש תחום עונשין במשרד המשפטים, בדיון בוועדת חוקה, חוק ומשפט מיום 12.6.2006 עולה כי בתי המשפט שדנו בבקשות מכוח חוק המגבלות עד אותה העת, עשו שימוש בין השאר בגזר הדין בתיק הפלילי, בפרוטוקולים של הוועדה למניעת גילוי עריות, בפנייה של הנפגע ומשפחתו, בפנייה של המועצה לשלום הילד, במכתב מאת אגף השירותים החברתיים בעירייה, בעובדות מוסכמות מכתב האישום, בתסקיר נפגע עבירה שהוכן עבור ההליך הפלילי, וכן בשכל הישר ובידיעה שיפוטית. לעיתים קרובות די באלה כדי ללמד על הנזק הנפשי הפוטנציאלי לנפגע העבירה עקב שובו של עבריין המין לסביבתו; ורק במקרים שבהם בית המשפט סבר כי אין די בחומרים שבפניו, נתבקשו ראיות נוספות (פרוטוקול הוועדה מיום 12.6.2006, בעמ' 4; פוגץ', ביום שאחרי, בעמ' 190); והכל בהתאם לנסיבות

המקרה ומתוך שאיפה להגשים את מטרתו של חוק המגבלות – לצמצם את הנזק הנפשי הנוסף שעלול להיגרם לקורבן העבירה.

היחס בין צו פיקוח וצו מגבלות

14. כפי שכבר הוברר, התכליות שביסוד חוק המגבלות וחוק ההגנה הן שונות בעיקרן, ובהתאם גם הצווים הניתנים מכוחם – בעוד חוק ההגנה מבקש להגן על הציבור הרחב מעבריין המין, בשל מסוכנותו; חוק המגבלות מבקש למנוע את הנזק הנפשי הנוסף שעלול להיגרם לנפגע העבירה כתוצאה מהיתקלות תדירה צפויה עם עבריין המין. שאלת מסוכנותו של העבריין איננה מעניינו של חוק המגבלות ולא היא שעומדת למבחן במסגרתו. על אף השוני בין שני החוקים, במסגרת תיקון מס' 2 לחוק המגבלות, תשע"א-2011 (להלן: תיקון מס' 2), נתווסף לחוק המגבלות סעיף 3(ג)(3), שקבע נקודת השקה בין חוק ההגנה לחוק המגבלות (השקה שלא הייתה קיימת עובר לתיקון מס' 2), וכך מורה הסעיף:

> הוטלו על עבריין המין מגבלות שיש בהן כדי להשליך על מקום מגוריו, מקום עבודתו או מוסד הלימודים שבו הוא לומד, בקרבת מקום המגורים או מקום העבודה של נפגע העבירה או מוסד הלימודים שנפגע העבירה לומד בו, בצו לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006 (בסעיף זה – צו פיקוח), רשאי בית המשפט לקיים דיון בבקשה שהוגשה (לפי חוק המגבלות – ע"ב') לפני תום תקופת הפיקוח כאמור בצו או לפני ביטול או שינוי של מגבלות כאמור, ואם מצא שיש צורך בכך מנימוקים מיוחדים שיירשמו – בתוך שלושה חודשים מתום תקופת הפיקוח או מביטול או שינוי המגבלות כאמור; בהחלטה לפי פסקה זו לא יוטלו על עבריין המין מגבלות מחמירות יותר מאלה שהוטלו עליו במסגרת צו הפיקוח. (ההדגשות שלי-ע"ב') (להלן: סעיף 3(ג)(3)).

איזו נפקות נודעת לקיומו של צו פיקוח מכוח חוק ההגנה, על הטלת מגבלות מכוח חוק המגבלות? סוגיה זו התעוררה בערר דנן, והצדדים נחלקו בנוגע לפרשנות הוראות סעיף 3(ג)(3) לחוק המגבלות. לגישת המשיב, לאחר חיקוקו של תיקון מס' 2, בכל מקרה שניתן צו פיקוח לא ניתן להטיל על עבריין המין מגבלות חמורות יותר מכוח צו המגבלות. לעומת זאת, לגישת המשיבה, החוק המתוקן מציב שני מסלולים להטלת צו מגבלות. במסלול האחד, זה המפורט בסעיף 3(ג)(3), מדובר בצו מגבלות המוטל על עבריין המין כהמשכו של צו הפיקוח, ובמצב דברים זה אכן לא ניתן יהיה לקבוע בצו המגבלות מגבלות חמורות מאלה שנקבעו בצו הפיקוח. אך במסלול השני, שנקבע

בסעיף 3(ד) לחוק המגבלות, אין כל משמעות לקיומו של צו פיקוח ואין בתנאים שנקבעו בצו הפיקוח כדי להשליך על המגבלות שייקבעו מכוח סעיף זה.

אציין עוד כי בהתייחס לסעיף 3(ג)(3) לחוק המגבלות, נאמר ב-בש"פ 7587/16, בשולי הדברים, כי הסעיף אכן אינו מאפשר הטלת מגבלות חמורות יותר מכוח חוק המגבלות שעה שכבר הוטלו על עבריין המין מגבלות מכוח חוק ההגנה המשליכות על מקום מגוריו או עבודתו של עבריין המין (פסקה 11). ואולם דומה כי ב-בש"פ 7587/16 ההבחנה בין צו מגבלות שניתן מכוח סעיף 3(ג)(3) ובהמשך לצו הפיקוח, לבין צו מגבלות שניתן מכוח סעיף 3(ד) בנפרד מצו הפיקוח, לא נדרשה לצורך הכרעת בית המשפט בתיק, זאת משום שצו הפיקוח שם כלל לא קבע מגבלות הנוגעות למקום מגוריו או עבודתו של העבריין; ומשכך, לא נדרש לדון בסוגיה והדברים לעניין זה נאמרו למעלה מן הצורך. מכל מקום, דעתי כדעת המשיבה בנדון; ואבאר.

15. לסעיף 3(ג)(3) יש ליתן את המשמעות המגשימה את תכליתה של הנורמה; ועל מנת להבין תכלית זו עלינו לעמוד על מצב הדברים שהיה טרם שנחקק הסעיף במסגרת תיקון מס' 2.

חוק המגבלות קובע חלון ההזדמנויות צר להגשת בקשה מכוחו. החוק קובע שהדיון בהטלת מגבלות על עבריין המין צריך שיתקיים "מיד לאחר מתן גזר הדין ואם עבריין המין נידון לעונש מאסר בפועל או שבית משפט ציווה על אשפוזו – לפני שחרורו מן המאסר או מן האשפוז, או סמוך לאחר השחרור מן האשפוז" (סעיף 3(ג)(1) לחוק המגבלות). כן נקבע כי "בית המשפט רשאי לקיים דיון בבקשה שהוגשה בתוך שלושה חודשים ממועד שחרור עבריין המין ממאסר בפועל או מאשפוז, לפי הענין, אם מצא שיש צורך בכך מנימוקים מיוחדים שיירשמו;" (סעיף 3(ג)(2) לחוק המגבלות).

התקופה הקצרה הקבועה בחוק שבמהלכה מתאפשר להגיש בקשה לצו מגבלות, מבקשת לתת ביטוי לאיזון הנדרש בין הפגיעה בקורבן לבין זכויותיו של עבריין המין שריצה את עונשו ומבקש לשקם את חייו; ואולם החלון הצר להגשת בקשה לצו מגבלות יצר מצב לא רצוי, שעליו בא תיקון מס' 2 ליתן מענה. מטרת התיקון נלמדת באופן ברור מדיוני ועדת חוקה, חוק ומשפט (פרוטוקול ישיבה מס' 422 של ועדת החוקה, חוק ומשפט, הכנסת ה-18, 40 (4.7.2011) (להלן: פרוטוקול הוועדה מיום 4.7.2011)). התיקון לחוק ביקש להתמודד עם מצב שבו ניתן צו פיקוח בעניינו של עבריין המין; צו הפיקוח נתן מענה מספק לגישתו של נפגע העבירה, ומשכך הוא החליט שלא להגיש בקשה למתן צו מגבלות במסגרת חלון הזמן שמאפשר החוק; אך

משהגיע מועד פקיעתו של צו הפיקוח וחלף זה מכבר המועד האחרון בחוק להגשת בקשה לצו מגבלות, או אז מצא עצמו נפגע העבירה בתום תקופת הפיקוח כשהוא "חשוף", בהיעדר כל מגבלות על עבריין המין. כך שעה שבמצב הדברים שהיה עובר לחקיקתו של תיקון מס' 2, במועד פקיעתו של צו הפיקוח – לעיתים שנים לאחר שחרורו של עבריין המין ממאסר – לא הייתה עוד אפשרות להגשת בקשה להטלת צו מגבלות.

סעיף 3(ג)(3) מאפשר לנפגע העבירה להגיש בקשה להטלת צו מגבלות לקראת פקיעתו של צו הפיקוח ובהמשך לו, תוך שמירת האיזונים המתבקשים. המחוקק הכיר בכך שמטבע הדברים, בנקודת הזמן שאליה מתייחס סעיף 3(ג)(3) – פקיעתו של צו הפיקוח – לא מן הנמנע שעבריין המין כבר החל לבנות חיים חדשים, שכן צו פיקוח יחיד יכול שיימשך עד 5 שנים, ויכול שעבריין מין יימצא תחת פיקוח ומעקב עד 20 שנים מיום שחרורו או מיום מתן גזר דינו, לפי העניין (סעיף 14(ד)(2) לחוק ההגנה). בשלב זה ניתן להניח כי עבריין המין כבר השתקע במקום מסוים, ויש לו מגורי קבע ועבודה. כדי למנוע פגיעה בעבריין המין במידה העולה על הנדרש, קבע המחוקק כי במסגרת צו מגבלות שיוטל כהמשך לצו הפיקוח, לא ייקבעו מגבלות חמורות יותר מאלה שנקבעו במסגרתו של צו הפיקוח.

16. אם כן, תיקון מס' 2 נועד להגן על נפגע העבירה בתרחיש הספציפי המתואר לעיל, ולתת מענה מקום שבו הנפגע נותר חשוף עם פקיעת צו הפיקוח; וזאת על דרך יצירת מסלול נוסף בחוק המגבלות, הבא לידי ביטוי בסעיף 3(ג)(3). ואולם התיקון לא בא להצר את צעדיו של נפגע העבירה או את שיקול דעתו של בית המשפט מקום שבו מתבקש צו מגבלות מיד לאחר מתן גזר הדין, או לפני שחרורו של עבריין המין ממאסר (במקרה שעבריין המין נידון לעונש מאסר בפועל) או אם התקיים דיון בבקשה בתוך שלושה חודשים ממועד שחרורו של עבריין המין (קרי, בהתאם להוראות סעיפים 3(ג)(1) או 3(ג)(2) לחוק המגבלות). במידה שהוגשה הבקשה לצו מגבלות כאמור, יחול סעיף 3(ד) לחוק המגבלות והוא נפרד ועצמאי מהוראות סעיף 3(ג)(3).

למעשה, תיקון מס' 2 פתח חלון הזדמנויות נוסף להגשת בקשה לצו מגבלות – עם פקיעתו של צו הפיקוח; אך הגשת בקשה לצו מגבלות במסגרת חלון זמנים זה מכפיפה את המגבלות המבוקשות למגבלות שבצו הפיקוח, מהסיבות שפורטו מעלה. כך נלמד מפרוטוקול הוועדה מיום 4.7.2011 וכך עולה מהסיפא של סעיף 3(ג)(3), המתייחסת במפורש למצב שבו מוטלות מגבלות מכוח סעיף זה: "בהחלטה לפי פסקה זו לא יוטלו על עבריין המין מגבלות מחמירות יותר מאלה שהוטלו עליו במסגרת צו

הפיקוח" (ההדגשה שלי-ע'ב'). ומכאן, בהחלטה שאיננה לפי סעיף 3(ג)(3), אלא לפי סעיף 3(ד) – לא יחול הסייג המפורט בסעיף 3(ג)(3) שצוטט לעיל. הדברים נלמדים אף מקיומו הנפרד והעצמאי של סעיף 3(ד), ולמסקנה זו מכוון אף השכל הישר. שכן, אין זה סביר כי מקום שלא הוצא צו פיקוח משום שנקבע כי מסוכנותו של עבריין המין נמוכה – ניתן יהיה להטיל מגבלות רחבות; ואילו מקום שהוצא צו פיקוח לעבריין המין ונקבע כי מסוכנותו איננה נמוכה, וכי יש להרחיקו מהקורבן – יצומצמו המגבלות שניתן לבקש ויוכפפו לאלה שנקבעו בצו הפיקוח.

הפרשנות שלפיה החוק קובע שני מסלולים להגשת בקשה לצו מגבלות, כאשר כל מסלול מתייחס למועדים אחרים ולמצבים שונים שבהם ניתן להגיש את הבקשה, היא לא רק זו המתבקשת מלשון חוק המגבלות ומן ההיסטוריה החקיקתית, אלא גם זו המגשימה את תכלית החוק. מגבלות הנקבעות מכוח סעיף 3(ג)(3) לחוק המגבלות, נקבעות עם פקיעתו של צו הפיקוח וכהמשך לו, ועל כן הן כפופות למגבלות שהוטלו במסגרת צו הפיקוח; לעומת זאת בבקשה לצו מגבלות לפי סעיף 3(ד) לחוק המגבלות – קרי בקשה שאיננה בהמשך לצו פיקוח, אין בקיומו של צו פיקוח כדי להגביל את שיקול דעתו של בית המשפט, בהיות בקשה זו עצמאית ונפרדת.

מן הכלל אל הפרט

17. דומה כי אין ולא יכול להיות חולק על הנזק הנפשי שנגרם לילדה קטנה מאביה שאנס אותה במספר רב של מקרים, בתדירות גבוהה ולאורך שנים מעת היותה כבת 9. את הצלקות של מעשים אלה תישא איתה הילדה גם כשתגדל להיות אישה בוגרת ולאורך כל חייה. במקרה דנן אזרה העוררת אומץ, התלוננה על שעולל לה אביה והוא הורשע ונידון למאסר ממושך. העוררת ביקשה לשקם את חייה, והקימה בית ומשפחה ביישוב קטן בצפון הארץ. כ-18 שנים לאחר שנשלח לכלא על שעולל לה, פגשה העוררת באב ברחוב, שאז גילתה כי הוא עבר לגור ביישוב שבו היא מתגוררת, יישוב המהווה מאז ומתמיד את מרכז חייה.

תצהירה של העוררת זועק. על גבי שלושה עמודים מתארת העוררת את התהומות שאליהם דירדר אותה המפגש היחיד עם אביה בעת שפגשה בו באקראי עם חזרתו ליישוב, ואת הטלטלה שחוותה ועודנה חווה עקב כך. את היותה, גם היום, אנוסה, מפוחדת, מתחבאת בבית אמה ומגוננת על ילדיה מזוועות ילדותה ומהמפגש עם סבם – עבריין המין. חוות דעתה של הפסיכותרפיסטית המטפלת בעוררת ברורה גם היא ומגבה את תיאוריה של העוררת במונחים מקצועיים.

חוק המגבלות דורש ממגיש הבקשה למתן צו מכוחו, להוכיח נזק נפשי ממשי שעלול להיגרם ממפגש עתידי. החוק מבקש מבתי המשפט למנוע את הנזק הזה, לחסוך אותו מהקורבן ולאפשר לו את שגרת חייו. המלאכה המוטלת על בית המשפט איננה קלה, עליו לקבוע קביעות בעלות השלכות ממשיות בהתייחס לתרחיש שטרם קרה. אך במקרה דנן לא נדרש בית המשפט לצפות פני עתיד ולשער את הנזק שעלול להיגרם לעוררת. הנזק הוא ממשי, כאן ועכשיו. השלכות המפגש האקראי עם אביה נתנו את אותותיהם המידיים בעוררת, בתגובות פיזיות, בתסמינים רגשיים, ובהתדרדרות במצבה הנפשי.

בנסיבות אלה, אינני שותפה לקביעתו של בית המשפט המחוזי, שלפיה ללא חוות דעת מומחה בעניינה של העוררת, לא ניתן להעריך את הנזק הנפשי שעשוי להיגרם לה וכי "לא די ברצון להימנע מהמפגש עם המשיב". כפי שפורט בהרחבה לעיל, וכפי שנאמר במפורש בחוק המגבלות, אין הכרח שבפני בית המשפט תובא חוות דעת מומחה, ובכל מקרה, וזה העיקר – "בדיקה בידי מומחה לצורך מתן חוות דעת לא תיערך אלא בהסכמת נפגע העבירה" (סעיף 5(א) לחוק המגבלות). יתרה מזאת, בית המשפט אף רשאי לפטור את הצדדים מהגשת תצהיר או מהתייצבות לדיון, שכן בסמכותו "...לנהוג בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק" (סעיף 9(ב) לתקנות).

במקרה זה הוגש תצהיר, צורפה חוות דעת והנזק הממשי הפוטנציאלי אותו יש להוכיח בוודאות קרובה – הוא בגדר עובדה, ולא בגדר השערה.

משהוכח הנזק הנפשי הממשי, עלינו להכריע בדבר האיזון ההולם בנסיבות העניין, בין מניעת הנזק הנפשי הנוסף לעוררת לבין הפגיעה בזכויותיו של המשיב. נקודת המוצא של המחוקק היא כי תותר פגיעה מסוימת בעבריין המין, במטרה להקל על הקורבן – כל עוד הפגיעה איננה עולה על הנדרש (עניין פלונית, בפסקה 20). במקרה דנן ביקשה העוררת כי אביה יורחק מהיישוב שבו היא גרה, יישוב שגודלו כחמישה קילומטרים רבועים ובו מרכז מסחרי אחד. במצב הדברים כיום, ובהינתן גודלו של היישוב שעל פניו מעלה חשש ממשי להיתקלות תדירה של העוררת באביה, וכן בשים לב לכך שמאז ששב המשיב ליישוב הוא ממשיך וכופר במעשי האינוס שבהם הורשע תוך הכפשת שמה של בתו, אני סבורה כי כדי ליתן סיכוי לכך שהעוררת תשוב לשגרת חייה אין לאפשר למשיב להימצא בסביבת מגוריה.

לא נעלם מעיניי כי המגבלות המבוקשות ישליכו הן על מקום מגוריו של המשיב הן על מקום עבודתו, וכי מדובר בפגיעה לא מבוטלת. אך נחה דעתי כי בנסיבות המקרה דנן מדובר בפגיעה מידתית. המשיב עזב את היישוב ולא גר בו מזה זמן בעת שהורשע. כששוחרר ממאסר השתקע לתקופה בעיר בת-ים. היישוב איננו ביתו זה שנים רבות. המשיב שב ליישוב אך לאחרונה והוא מתגורר כיום אצל אחיו, משום שלטענתו הוא מצוי בקשיים כלכליים ואיש פרט לאח זה לא מוכן לפתוח בפניו את ביתו. טענותיו של המשיב בדבר מצבו הכלכלי והיעדר חלופות, לא נתמכו בתצהיר או בראיה כלשהי ודי בכך כדי לסתום את הגולל על טענות אלה. למעלה מן הצורך ייאמר שאף אם טענות אלה של המשיב היו מוכחות, לא היה בהן כדי לשנות מהכרעתי. בנסיבות המקרה שוכנעתי כי מתן אפשרות למשיב להתגורר או לעבוד ביישוב לא רק שיערער את מצבה הנפשי של העוררת, אלא שלא מן הנמנע שאם הבקשה לא תיענה תיאלץ העוררת, שגרה ביישוב מילדותה ומגדלת שם את ילדיה, לעקור מן המקום; ואביה ששב ליישוב אך לאחרונה, יזכה בהזדמנות לבנות שם את חייו, על הריסות חייה.

18. התוצאה היא שהערר מתקבל.

בהתאם להוראת סעיף 3(ד) לחוק המגבלות, אני מורה כי ייאסר על המשיב להתגורר או לעבוד ביישוב. שם היישוב יפורט בהחלטה נפרדת וחסויה שתימסר לצדדים.

תוקף ההגבלות הוא לשלוש שנים, שיימנו החל מיום 15.4.2018. הדברים ישובו וייבחנו אם תתבקש הארכת הצו, בהתאם לאמור בסעיף 3(ד) לחוק המגבלות.

בנוסף, נדרש המשיב להקפיד גם על המגבלות שהוטלו עליו מכוח חוק ההגנה.

ניתנה היום, י"א בניסן התשע"ח (27.3.2018).

ש ו פ ט ת

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח.17088870_G07.doc

מרכז מידע, טל' 077-2703333 ; אתר אינטרנט, www.court.gov.il
ע"י ברון 54678313-8887/17
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן